

Tabulas tiek aizpildītas kopā par visiem SVVA stratēģijas grozījumiem. Ja grozījumi aptver vairākas lietas (piemēram: rīcības plāns, rīcību apraksti, intensitātes kritēriji, rādītāji) tad par katru sniedz īsu pamatojumu.

SVVA stratēģijas grozījumu kopsavilkums

Īss grozījuma nosaukums

Biedrības “Rēzeknes novada partnerība” SVVA stratēģijas 2023.-2027.gadam grozījumi.

Iemesli, kas pamato nepieciešamās izmaiņas

Pēdējos trīs gados VRG darbības teritorijā būtiski pasliktinājās LEADER uzņēmējdarbības iesniedzēju aktivitāte, sasniedzot kritiski zemāko robežu 2024.gadā. Laika periodā no 2022. - 2024.gadam kopā 5 kārtās tika iesniegti 35 projekta pieteikumi un pēc projekta vērtējuma VRG visiem apstiprinātajiem projektiem bija pietiekošs ELFLA finansējums, pieprasot 42% no izsludinātā publiskā finansējuma. 2024.gadā Stratēģijas mērķa “Vietējās ekonomikas attīstība” (M1) ietvaros tika izsludināta projektu kārtā rīcībās “Uzņēmējdarbības attīstība” (R1.1.) un “Lauku biļete” (R1.2.). Kopā VRG tika iesniegti 6 projekta pieteikumi: R1.1. ar publisko finansējumu EUR 500000,00 jaunajiem un esošajiem uzņēmējiem, **tika pieprasīti 30%** no izsludinātā ELFLA finansējuma (iesniegti un VRG apstiprināti 5 projekta pieteikumi). R1.2. ar publisko finansējumu EUR 100000,00 tika **pieprasīti 13%** no izsludinātā publiskā finansējuma (iesniegts un VRG apstiprināts 1 projekta pieteikums).

Analizējot atbalsta pretendentu LEADER uzņēmējdarbības projektu iesniegšanas aktivitāti VRG secina, kas situācija pasliktinājās ar 2022.gadu, kas tieši saistīta ar karadarbību Ukrainā. Ģeopolitiskā nestabilitātē ļoti ietekmē pierobežas lauku teritoriju ekonomisko attīstību. VRG darbības teritorijā vairāki Rēzeknes novada pagasti atrodas Austrumu pierobežā (~38 km attālumā no Krievijas robežas). Ļoti bieži projekta iesniedzēji saskaras ar situāciju, kad kredītiestādes atsaka izsniegt aizdevumus biznesa idejas īstenošanai, vērtējot uzņēmēja ģeogrāfisko atrašanās vietu no ģeopolitiskiem aspektiem. Latgale ir no Rīgas attālākais reģions ar mazāk ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaitu nekā pārējos Latvijas reģionos.

Lai veicinātu vienlīdzīgu VRG teritorijas attīstību un paaugstinātu uzņēmēju interesi piesaistīt LEADER projektu finansējumu, atbalsta pretendentiem vitāli nepieciešams avansa maksājums, kas būtiski mazinātu finansiālo slogu un paaugstinātu finansējuma piesaistes iespējas. Tas noteikti arī palielinātu kredīšanas indeksu uzņēmējdarbības segmentā, kas ir viens no noteicošiem faktoriem pierobežas attīstībai. Lai arī uz doto brīdi R1.2. projektu iesniedzējiem ir iespēja saņemt avansa maksājumu, tomēr, noteikumi ierobežo pretendentu loku ar fiksētas summas maksājumu (15 000 EUR) un iesniedzēja atbilstības prasībām (uzsākšanai vai reģistrēts vai pārņemts ne agrāk kā 18 mēn.). Ņemot vērā, ka tikai jaunā plānošanas periodā ieviests atbalsts “Lauku biļete”, atbalsta pretendentiem tā

ir vēl neiepazīta “neizmantota” iespēja. VRG prognozē, ka tuvākajās kārtās interesantu un iesniegto projektu skaits R1.2. varētu pieaugt.

Pēc VRG sniegto konsultāciju un dalībnieku skaita informatīvajos pasākumos, interese par uzņēmējdarbības projektiem vērtējama kā augsta, taču **faktisko iesniedzēju skaits joprojām ir zems**. VRG sarunās ar atbalsta pretendentiem par grūtībām, kas rada projektu iesniegšanu un īstenošanu Stratēģijas R.1.1., R.1.2., pretendenti kā galvenos iemeslus norāda: **a) zema atbalsta intensitāte** (patreiz ar 40% pamatabalsta intensitāti projekta iesniedzējiem tiek radīts liels līdzfinansējuma slogs, kas vairums gadījumos reģionā nav pat nodrošināms, jo izteikti pierobežā); **b) avansa maksājuma neesamība** (vairākums atbalsta pretendentiem nav pieejams vai trūkst finansējums projekta īstenošanai); **c) zems kredītēšanas indekss** (pretendenti ļoti bieži saskaras ar kredītiestāžu aizdevumu atteikšanu, kas argumentējams ar ģeogrāfisko risku vai arī tiek prasīts nesamērīgi augsts aizdevuma nodrošinājums, kas vairums gadījumos uzņēmējam nav izpildāms); **d) liela birokrātija**, kas kavē finansējuma apgūšanu.

Lai sekmētu vienlīdzīgu ekonomikas attīstību visā VRG darbības teritorijā un piesaistītu lielāku uzņēmējdarbības projektu iesniedzēju skaitu, atbilstoši Stratēģijas vajadzībās noteiktajam, VRG Padome pieņēma lēmumu paaugstināt atbalsta intensitāti Stratēģijas M1, paredzot: **65% atbalstu projektiem, kuri tiek īstenoti Rēzeknes novada teritorijā; 75% atbalstu izglītības, sociālajā vai veselības jomā projektiem, mazām lauku saimniecībām**. Saskaņā ar Stratēģijas Rēzeknes novada teritorijas vajadzību kopsavilkumā noteikto, VRG teritorijā jāveicina: “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanas un attīstības projektiem”; “Uzņēmējdarbības veidu dažādošana”, “Veselības pakalpojumu pieejamība tuvāk dzīves vietai”, “Medicīnas un sociālo pakalpojumu pieejamība”, “Ģimenes uzņēmumu attīstīšana”. **VRG teritorijas ekonomiskā izaugsme** (jauno un esošo uzņēmēju atbalsts) un **pamatpakalpojumu pieejamība ir būtisks un prioritārs priekšnosacījums apdzīvotībai un nodarbinātībai lauku teritorijā**.

VRG Stratēģijas finansējuma apguvei uz 31.12.2025. jāsasniedz 75% apmērā no kopējā īstenošanai piešķirtā finansējuma. VRG pēc katras projektu kārtas veic analīzi par projektu iesniedzēju aktivitāti un publiskā finansējuma pieprasījumu. Zemas aktivitātes un neliela finansējuma pieprasījuma gadījumā, VRG balstoties uz Stratēģijas vajadzībām, sadarbojoties ar vietējās kopienas iedzīvotājiem reaģē uz nepieciešamajām pārmaiņām un uzlabojumiem, veicot grozījumus VRG plānošanas dokumentā.

Veikto izmaiņu apraksts

Stratēģijas mērķa “Vietējās ekonomikas attīstība” (M1) ELFLA finansējuma apguvei un uzņēmējdarbības veidu dažādošanai VRG darbības teritorijā, ir veikti sekojoši grozījumi:

1) “Rīcības plāns”

- R.1.1. paaugstināta maksimālās attiecināmo izmaksu summa vienam projektam līdz 150000 euro.

2) “Kritēriju apraksts maksimālās atbalsta intensitātes noteikšanai”

- M1 precizēts apraksts ar prioritāro jomu virzieniem;

- M1 horizontālās prioritātes pazīme piemērota maksimālā atbalsta intensitāte 65% un 75% apmērā.

Paredzamā izmaiņu ietekme uz mērķiem un rādītājiem

Stratēģijā veikto grozījumu M1 ietvaros, uzņēmējdarbības projektu iesniedzējiem tiks radīti labvēlīgāki nosacījumi dalībai atbalsta programmā, kas veicinās lielāku interesi par ELFLA finansējuma piesaisti ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai. Ar grozījumiem sagaidāma pozitīva ietekme uz Stratēģijas M1 rādītāju izpildi (radīti un attīstīti lauku ekonomikas uzņēmumi; izveidotas jaunas darba vietas).

Izmaiņu ietekme uz finanšu plānu

Veiktie grozījumi neietekmē SVVA stratēģijas finansējuma sadales plānu.

VRG platformā iesniedzamie dokumenti:

- SVVA stratēģijas grozījumu kopsavilkums.
- SVVA stratēģija kurā ar “*track changes*” ir redzami grozījumi.
- Padomes lēmums par grozījumiem.

Sagatavoja: I. Elksne

17.02.2025.